

Menggalakkan Sistem Kewangan Islam yang Progresif dan Inklusif

Bank terus komited untuk memajukan kewangan Islam dengan memberikan tumpuan pada usaha menyokong pemulihan ekonomi yang mampan, membina daya tahan sosial dan iklim serta memperkasakan perdagangan halal.

Pada tahun 2020, Bank menumpukan usaha ke arah memajukan kewangan Islam dalam menangani cabaran ekonomi yang timbul akibat pandemik. Tumpuan diberikan pada usaha meningkatkan sumbangan kewangan Islam dalam membantu pemulihan ekonomi, membina daya tahan sosial, menggalakkan daya tahan iklim serta memperkasakan perdagangan, perniagaan dan ekonomi digital.

Industri perbankan Islam dan takaful terus berdaya tahan dan tangkas dalam persekitaran ekonomi dan operasi yang sangat tidak menentu. Industri ini terus mencatatkan pertumbuhan yang kukuh, dengan bahagian pasarannya semakin bertambah daripada keseluruhan sistem kewangan. Industri ini juga mencatatkan penunjuk kekukuhan kewangan yang teguh (Gambar Rajah 1).

Mengurangkan kesan COVID-19 kepada perniagaan dan isi rumah

Industri perbankan Islam dan takaful mengambil langkah-langkah proaktif untuk membantu pelanggan yang terjejas akibat pandemik. Hal ini disokong oleh peranan aktif Majlis Penasihat Syariah (MPS) Bank Negara Malaysia yang mengeluarkan keputusan-keputusan penting sepanjang tahun 2020 untuk memberikan panduan pelaksanaan langkah-langkah bantuan yang selaras dengan prinsip Syariah. Hampir separuh daripada 15 mesyuarat MPS yang diadakan pada tahun 2020 tertumpu pada perbincangan

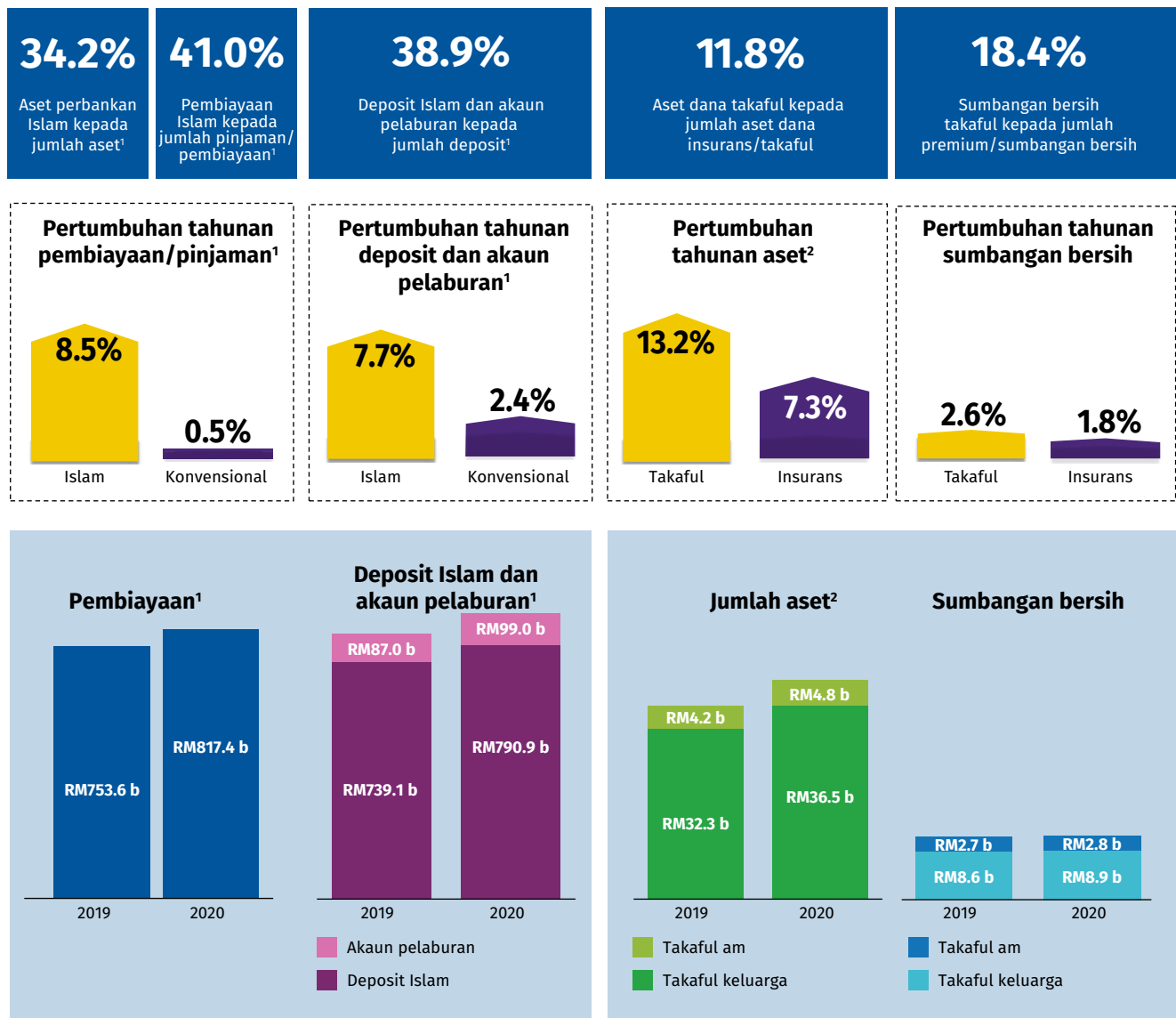
mengenai hal-hal Syariah yang berkaitan dengan langkah-langkah bantuan COVID-19. Keputusan-keputusan ini (Gambar Rajah 2) menumpukan pada usaha mengurangkan kesukaran kewangan yang dialami oleh pelanggan yang terjejas akibat pandemik.

Keputusan-keputusan MPS juga menjadi topik perbincangan utama pada Mesyuarat Autoriti Penasihat Syariah Berpusat dalam Kewangan Islam yang dianjurkan oleh Central Bank of the UAE pada bulan Mei 2020. Mesyuarat ini mempertemukan 40 sarjana Syariah dan pakar kewangan Islam dari tujuh negara, yang mempunyai tadbir urus Syariah peringkat kebangsaan yang setara dengan MPS serta organisasi-organisasi penetapan piawaian antarabangsa. Perbincangan dalam mesyuarat ini telah dapat membantu meningkatkan pemahaman dalam kalangan kumpulan profesional pengamal Syariah antarabangsa mengenai amalan yang berbeza, cabaran dan pertimbangan. Perkara-perkara ini menjadi asas bagi keputusan-keputusan yang dibuat mengenai cara mengendalikan program bantuan kewangan, terutamanya yang berkaitan dengan penyelarasan penentuan semula harga ekoran pelaksanaan pembayaran tertanggung.

Di Malaysia, jawatankuasa Syariah institusi kewangan Islam menyokong fungsi MPS. Khususnya, jawatankuasa Syariah memberikan nasihat mengenai penerapan keputusan Syariah MPS berhubung dengan hal-hal Syariah yang terpakai pada operasi, perniagaan, urusan dan aktiviti institusi kewangan Islam. Berikutan peranan yang penting ini, Bank memperkenalkan rangka kerja kompetensi pelbagai aspek pada tahun 2020 (Gambar Rajah 3) untuk jawatankuasa Syariah. Rangka kerja ini meningkatkan lagi kualiti perbincangan jawatankuasa Syariah dan menggalakkan keputusan yang wajar dilaksanakan di institusi masing-masing. Pada tahun 2020, Bank meluluskan sebanyak 117 pelantikan jawatankuasa Syariah yang dicadangkan oleh institusi kewangan Islam, merangkumi 45 pelantikan baharu dan 72 pelantikan semula.

Menggalakkan Sistem Kewangan Islam yang Progresif dan Inklusif

Gambar Rajah 1: Pertumbuhan perbankan Islam dan takaful pada tahun 2020

Penunjuk kekukuhan kewangan utama terpilih pada akhir tahun 2020

Perbankan Islam		Perbankan konvensional		Pengendali takaful		Syarikat insurans	
18.4%	Nisbah jumlah modal	18.5%		234.6%	Nisbah kecukupan modal⁴	217.6%	
137.2%	Nisbah perlindungan mudah tunai	151.7%					
0.9%	Jejas nilai³	1.0%					
0.7%	Pulangan atas aset	1.2%		RM1.4 b	Baki transaksi⁵ (dana hayat/keluarga)	RM4.7 b	

Nota:

¹ Termasuk institusi kewangan pembangunan

² Merujuk jumlah aset dana takaful atau dana insurans

³ Merujuk nisbah pembiayaan/pinjaman tak berbayar

⁴ Termasuk pengendali takaful semula dan syarikat insurans semula

⁵ Merujuk lebihan sumbangan/premium bersih setelah ditolak bayaran manfaat, imbuhan agensi dan perbelanjaan pengurusan

Gambar Rajah 2: Keputusan MPS berhubung dengan amalan dan cara institusi kewangan Islam menangani kesan COVID-19

Keputusan MPS berlandaskan prinsip ihsan...

Keuntungan tidak dikompaun

Keuntungan terakru bagi pembiayaan asal tidak boleh dimasukkan sebagai jumlah prinsipal baharu bagi pembiayaan yang distruktur atau dijadual semula

Pengaturan dipermudahkan bagi pembiayaan yang distruktur semula

Pelanggan boleh memeterai perjanjian tambahan untuk menstruktur semula pembiayaan dengan merujuk silang kepada perjanjian asal

Persetujuan bersama pihak berkontrak

Komunikasi yang jelas kepada pelanggan mengenai terma dan syarat pembiayaan yang distruktur atau dijadual semula untuk mengelakkan salah faham dan kemungkinan timbulnya pertikaian

Bantuan berterusan kepada segmen yang disasarkan

Institusi kewangan Islam perlu memberikan pertimbangan sewajarnya kepada keupayaan kewangan pelanggan, seperti melalui penyambungan penangguhan atau bantuan pembayaran bersasar

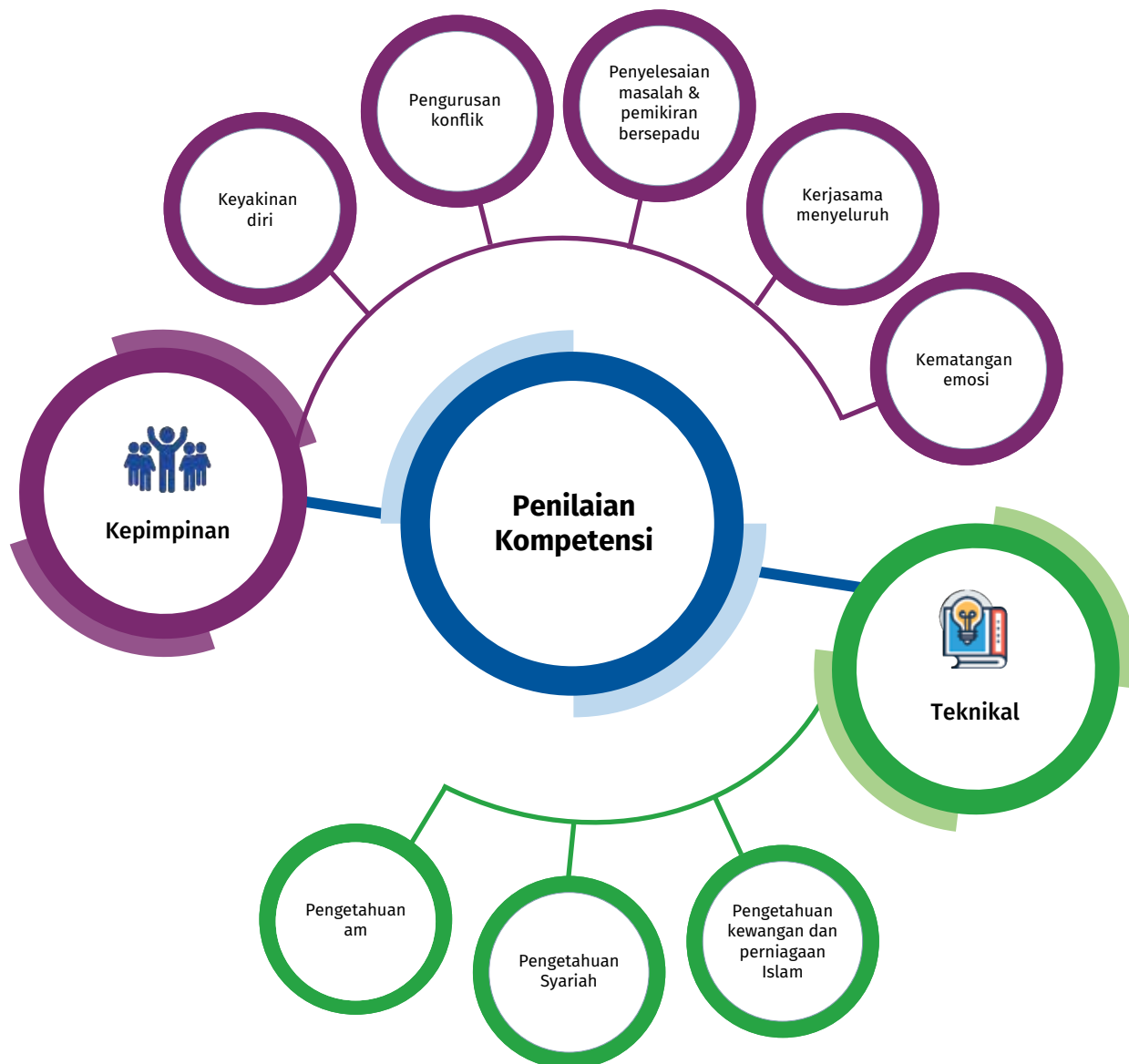
...memperluaskan pelaksanaan langkah-langkah bantuan untuk pelanggan yang terjejas akibat COVID-19

- 1 Bantuan pembayaran meluas**
Penangguhan bayaran selama enam bulan secara automatik bagi semua pembiayaan yang layak kepada individu dan PKS mulai bulan April hingga September 2020
- 2 Kelonggaran pembayaran sumbangan takaful**
Pilihan untuk menangguhkan sumbangan takaful keluarga selama tiga bulan sementara perlindungan takaful berterusan
- 3 Bantuan pembayaran bersasar**
Bantuan tambahan kepada individu dan PKS yang layak

Jadual 1: Keputusan penting MPS sepanjang 2020

No	Keputusan	Tujuan	Hasil diingini
1.	Parameter <i>Hajah</i> (keperluan) dan <i>Darurah</i> (keperluan mendesak)	Panduan untuk sarjana Syariah dalam menentukan aplikasi pengecualian hukum Syarak kepada keperluan mendesak yang dihadapi oleh kewangan moden. Panduan tersebut akan memastikan keputusan Syariah disokong oleh metodologi yang berasas.	<ul style="list-style-type: none"> Penggunaan parameter Syariah yang konsisten dalam menilai keadaan <i>Hajah</i> dan <i>Darurah</i>. Keyakinan masyarakat yang berterusan terhadap kewangan Islam.
2.	<i>Murabahah</i> Komoditi Bercagar (<i>Collateralised Commodity Murabahah, CCM</i>)	Memperluas instrumen pendanaan/ mudah tunai bagi mengumpulkan dana dan memenuhi keperluan mudah tunai institusi kewangan Islam.	<ul style="list-style-type: none"> Pengurusan mudah tunai yang lebih baik oleh institusi kewangan Islam. Peningkatan mudah tunai sekuriti Islam yang dipegang oleh institusi kewangan Islam.
3.	Dompet elektronik (<i>e-wallet</i>) sebagai suatu instrumen pembayaran yang patuh Syariah	Penjelasan mengenai status pematuhan Syariah wang elektronik (<i>e-money</i>) berserta panduan mengenai elemen penting bagi membangunkan produk dompet elektronik patuh Syariah.	<ul style="list-style-type: none"> Pertumbuhan penyelesaian pembayaran yang inovatif dalam pasaran. Persekitaran yang kondusif bagi fintech Islam.

Gambar Rajah 3: Rangka kerja kompetensi untuk ahli jawatankuasa Syariah institusi kewangan

Menggalakkan penyelesaian kewangan yang inklusif dan pelbagai

Pada tahun 2020, Bank menumpukan inisiatif pembangunan kewangan Islam berlandaskan tiga tema utama:

- Membina daya tahan sosial
- Menggalakkan daya tahan iklim
- Memperkasakan perdagangan, perniagaan dan ekonomi digital

Membina daya tahan sosial

Industri perbankan Islam dan takaful terus memajukan agenda kewangan sosial melalui inovasi produk dan penambahbaikan perkhidmatan (Gambar Rajah 4). Kewangan sosial merujuk perkhidmatan kewangan yang menggembeng modal dermawan (*philanthropic capital*) dengan menggunakan instrumen seperti derma, endowmen (termasuk wakaf tunai) atau zakat untuk memperoleh impak sosial yang nyata.

Gambar Rajah 4: Pengantaraan kewangan menggunakan instrumen kewangan sosial

Pada tahun 2020, industri ini memperkenalkan produk baharu yang direka bagi memenuhi keperluan khusus segmen yang kurang mendapat perkhidmatan kewangan. Produk ini termasuk pembiayaan mikro ihsan untuk usahawan B40 yang dibiayai oleh sumbangan derma syarikat korporat dan program pembiayaan pada kadar termampu bagi membina rumah para penerima zakat. Perlindungan kewangan juga diberikan kepada keluarga miskin tegar dalam bentuk rider takaful menggunakan derma.

Integrasi kewangan sosial yang selanjutnya memerlukan institusi kewangan Islam bekerjasama erat dengan Majlis Agama Islam Negeri (MAIN) dan rakan kongsi bukan tradisional seperti pertubuhan sosial dan pertubuhan bukan kerajaan. Kerjasama ini membolehkan setiap pihak berkepentingan menyumbangkan kepakaran, pengetahuan dan sumber tersendiri bagi mencapai matlamat yang sama iaitu meningkatkan daya tahan kewangan dan sosial kumpulan sasaran (Gambar Rajah 5).

Salah satu contoh perkongsian bersinergi yang terbukti berjaya ialah myWakaf. myWakaf ialah platform wakaf tunai digital yang dirintis oleh enam bank Islam dengan kerjasama lapan MAIN, yang memperoleh dana sebanyak RM7.6 juta pada akhir tahun 2020. Dana ini disalurkan untuk membiayai projek berimpak tinggi di seluruh negara dalam bidang penjagaan kesihatan, pendidikan dan pemeraksanaan komuniti (Gambar Rajah 6).

Rencana di bawah mengenai Pemeraksanaan Usahawan B40 melalui iTEKAD menunjukkan contoh program rintis yang menggunakan instrumen kewangan sosial untuk melengkapkan penyelesaian kewangan sedia ada. Bank akan terus memantau kemajuan dan kesan yang dihasilkan daripada inisiatif kewangan sosial yang dijalankan oleh industri. Bank juga akan menilai sebarang tindak balas pengawalseliaan atau pembangunan yang perlu dipertimbangkan untuk mengukuhkan ekosistem yang menyokong kewangan sosial yang lebih berdaya tahan dan memberangsangkan di Malaysia.

Menggalakkan Sistem Kewangan Islam yang Progresif dan Inklusif

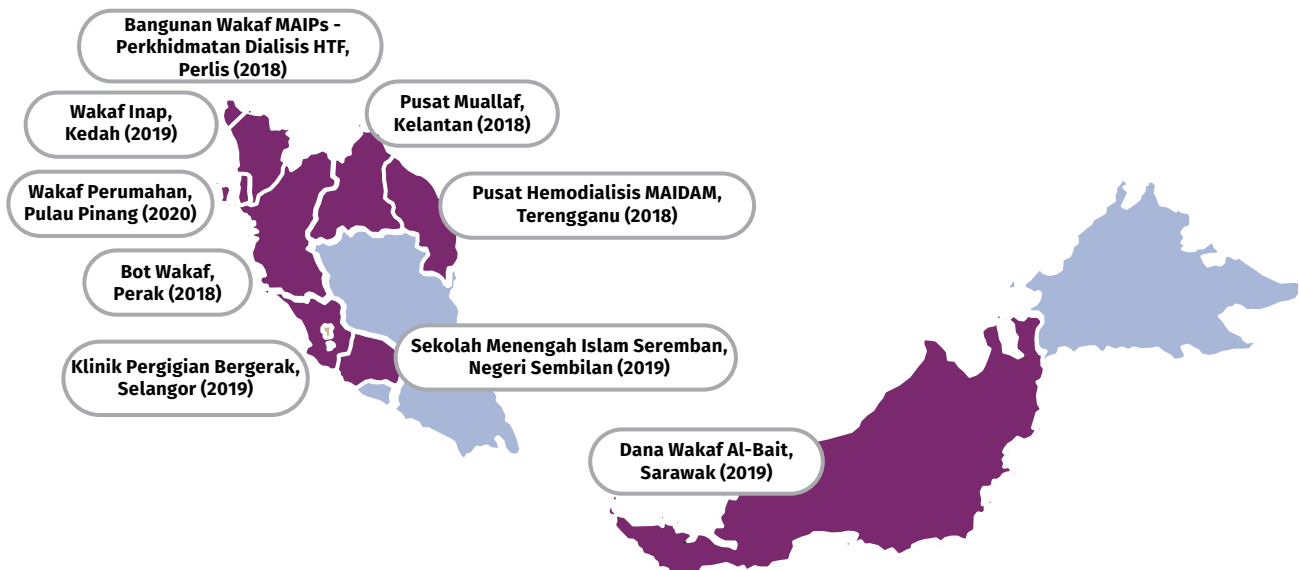
Gambar Rajah 5: Integrasi kewangan sosial dan peranan pihak berkepentingan utama

Nota:

¹ Kewangan campuran merujuk penggunaan pembiayaan pembangunan secara strategik bagi menggerakkan dana tambahan termasuk dana dermawan ke arah pembangunan yang mampan. Sumber daripada OECD (2018), *Making Blended Finance Work for the Sustainable Development Goals*

Gambar Rajah 6: Projek myWakaf sedia ada di seluruh negara

Pemeriksaan Usahawan B40 melalui iTEKAD

Sejak tahun kebelakangan ini, Bank telah menggalakkan penggunaan instrumen kewangan sosial secara inovatif dalam kewangan Islam. Instrumen seperti wakaf, zakat dan sedekah menawarkan manfaat yang tersendiri bagi memenuhi keperluan kewangan golongan yang kurang mendapat perkhidmatan kewangan, terutamanya golongan berpendapatan rendah. Pandemik COVID-19 telah membuka peluang kepada Bank untuk memperluas inisiatif kewangan sosial bagi mengurangkan kesan ekonomi akibat pandemik ke atas guna tenaga dan perniagaan mikro. Gandingan penyelesaian kewangan dengan instrumen-instrumen ini melengkapkan program pembiayaan sedia ada untuk usahawan mikro dan bertujuan membantu mereka meraih semula sumber pendapatan selepas mengalami kesan yang teruk daripada perubahan ekonomi.

Pada bulan Mac 2020, Bank memulakan program rintis yang dikenali sebagai “iTEKAD” (yang bermaksud “tekat saya”). Program iTEKAD menggabungkan kewangan sosial dengan pembiayaan mikro dan latihan berstruktur. Program ini bertujuan memperkasakan usahawan mikro berpendapatan rendah supaya boleh menjana pendapatan yang lebih mampan, berdaya tahan dari segi kewangan dan seterusnya berbakti semula kepada masyarakat.

Program rintis pertama dimulakan di Wilayah Persekutuan dengan tiga rakan pelaksana iaitu Bank Islam Malaysia Berhad (BIMB), Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan (MAIWP) dan SME Corporation Malaysia (SME Corp).

Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Hal Ehwal Agama) Datuk Seri Dr Zulkifli Mohamad Al-Bakri melancarkan iTEKAD pada 14 Mei 2020 disaksikan oleh Timbalan Gabenor Abdul Rasheed Ghaffour (dua dari kanan) dan Ketua Pegawai Eksekutif Bank Islam Malaysia Berhad, Encik Mohd Muazzam Mohamed (dua dari kiri)

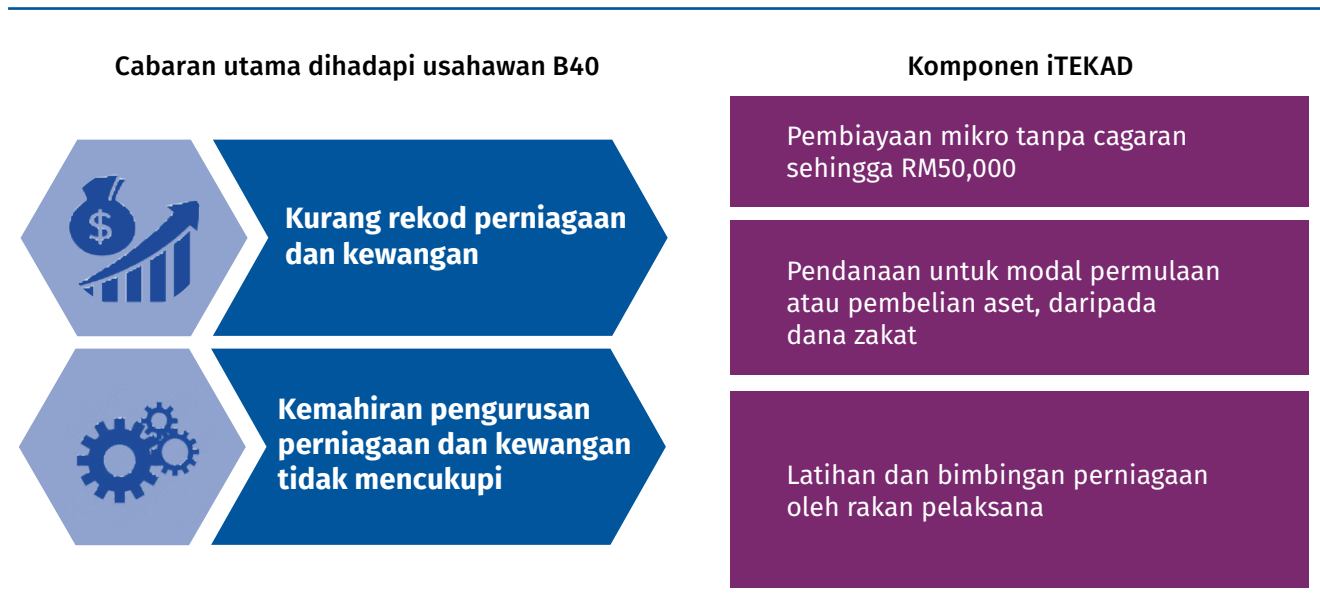
Mengalakkan Sistem Kewangan Islam yang Progresif dan Inklusif

Usahawan B40 menghadapi kesukaran untuk mendapatkan perkhidmatan kewangan formal atas beberapa sebab. Banyak yang menghadapi kesukaran kerana kekurangan rekod prestasi perniagaan dan kewangan, kemahiran pengurusan perniagaan dan kewangan yang tidak mencukupi, serta aktiviti perniagaan yang cenderung berisiko tinggi. Dengan menggabungkan ciri-ciri kewangan sosial dalam penyelesaian pembiayaan, usahawan B40 mempunyai lebih banyak pilihan pembiayaan dan bukan hanya bergantung pada pembiayaan melalui hutang untuk meneruskan atau mengembangkan perniagaan mereka. Yang penting, peningkatan kemahiran, bimbingan dan pemantauan pencapaian berdasarkan impak dapat mencerahkan potensi untuk berjaya dalam usaha perniagaan mereka serta meningkatkan daya tahan kewangan untuk jangka panjang.

Keberkesanan program iTEKAD yang dilaksanakan memerlukan komitmen yang tinggi daripada semua pihak berkepentingan memandangkan mekanisme penyampaian yang lebih berintensif sumber berbanding dengan penyaluran kewangan cara tradisional.

Berdasarkan pengalaman yang sangat positif setakat ini, program iTEKAD akan diperluas pada tahun 2021 dengan jangkaan penyertaan tambahan dua lagi institusi kewangan Islam. Institusi kewangan Islam ini akan menyediakan rangkaian penyelesaian kewangan campuran melalui pelbagai instrumen kewangan sosial seperti wakaf tunai dan sedekah. Peluasan program iTEKAD ini juga akan melibatkan penyertaan lebih banyak negeri dan rakan pelaksana baharu yang boleh menyokong pelaksanaan program secara berkesan. Langkah ini seterusnya akan memperluas jangkauan institusi kewangan Islam dalam inisiatif pembangunan dan daya tahan sosial.

Gambar Rajah 7: Cabaran dihadapi usahawan B40 dan komponen utama program iTEKAD

Gambar Rajah 8: Ciri dan kemajuan program iTEKAD

CIRI iTEKAD

iTEKAD merupakan program kewangan sosial yang menyeluruh bagi usahawan mikro B40 yang menyediakan:

Pembiayaan mikro

Pendanaan kewangan sosial
(daripada zakat, wakaf tunai dan derma)

Latihan dan program mentor berstruktur

PERJALANAN PELANGGAN YANG MENYELURUH

1. Pengambilan

- Permohonan langsung, atau dikenal pasti oleh bank peserta atau rakan pelaksana, contohnya Majlis Agama Islam Negeri
- Kelayakan berdasarkan kemampuan kewangan dan profil risiko

2. Peningkatan kemahiran

- Peserta menjalani latihan berstruktur dalam bidang pengurusan perniagaan dan kewangan, seperti:
- Pembangunan idea perniagaan
  - Perakaunan dan pengurusan kewangan
  - Pemasaran digital
  - Komunikasi dan penjenamaan
  - Etika keusahawanan

3. Pendanaan

- Kemudahan pembiayaan mikro (hingga RM50,000) pada kadar keuntungan 4%
- Sumbangan zakat dalam bentuk peralatan, mesin dan alat ICT

4. Bimbingan mentor

- Peserta menjalankan perniagaan dengan sokongan berterusan daripada rakan pelaksana dan mentor perniagaan
- Mentor perniagaan akan memberikan panduan secara berterusan selama 12 bulan
- Mentor perniagaan menyediakan khidmat nasihat, bimbingan dan pelaporan prestasi

5. Pelaporan impak

- Meliputi pelbagai petunjuk prestasi seperti:
- Jumlah simpanan
  - Jumlah pendapatan perniagaan
  - Bilangan pekerjaan yang diwujudkan
  - Pertumbuhan aset perniagaan
  - Sumbangan zakat

6. Bayar ke hadapan

- Menyumbang semula kepada masyarakat dengan mewujudkan pekerjaan, membayar zakat dan memperkasakan usahawan mikro B40 yang lain

PENCAPAIAN PADA TAHUN 2020

Pelaksanaan iTEKAD melalui kerjasama bank Islam dengan rakan pelaksana telah menghasilkan

57 **24**
33

usahawan mikro terlatih

10

sektor perniagaan*

RM536,000

pembiayaan mikro diberikan

RM42,000

dana zakat disalurkan

* Pertanian, kecantikan dan kosmetik, makanan dan minuman, fesyen dan pakaian, makanan tambahan kesihatan, IT/telekomunikasi, perkilangan, peruncit, perkhidmatan, sukan

IMPAK

- Seorang usahawan mikro B40 daripada industri fesyen telah berjaya mengembangkan perniagaannya

80%
peningkatan pendapatan perniagaan dalam tempoh 8 bulan sejak Mac 2020

RM3,000

dana zakat diterima untuk membeli mesin jahit dan bahan jahitan

RM10,000

pembiayaan mikro diterima untuk meningkatkan aliran tunai

4

pekerja dikekalkan meskipun terkesan akibat COVID-19

memulakan pemasaran dalam talian

- Seorang pengusaha kantin sekolah menghidupkan semula perniagaannya

66%

pendapatan sebelum pandemik diperoleh semula dalam 2 bulan

RM7,000

pembiayaan mikro digunakan bagi menaik taraf peralatan dapur dan membaiki kantin

RM3,000

pembiayaan mikro dikhususkan untuk membuka perniagaan kek dan permaidani yang baharu secara dalam talian

- Seorang peniaga makanan meneruskan perniagaannya walaupun terjejas teruk semasa pandemik

68%

pendapatan sebelum pandemik diperoleh semula dalam 2 bulan

RM20,000

pembiayaan mikro diterima untuk membeli bahan, perkakas dan utiliti baharu

2

pembeku baharu dibeli untuk meningkatkan kapasiti perniagaan

3

pekerja dikekalkan meskipun terkesan akibat COVID-19

" iTEKAD memberi nafas baharu kepada perniagaan saya. Pembiayaan ini menyediakan modal kerja yang amat diperlukan, manakala bimbingan daripada SME Corp sangat membantu perniagaan kecil seperti kami untuk bertahan dan menghadapi cabaran pandemik."

Pengusaha perniagaan kantin sekolah

"Bukan sekadar pembiayaan, iTEKAD memberikan panduan berguna kepada peniaga kecil untuk menguruskan perniagaan mereka dengan lebih sistematik melalui kelas dan latihan."

Pemilik restoran yang khusus untuk juadah tradisional

Menggalakkan Sistem Kewangan Islam yang Progresif dan Inklusif

Menggalakkan daya tahan iklim

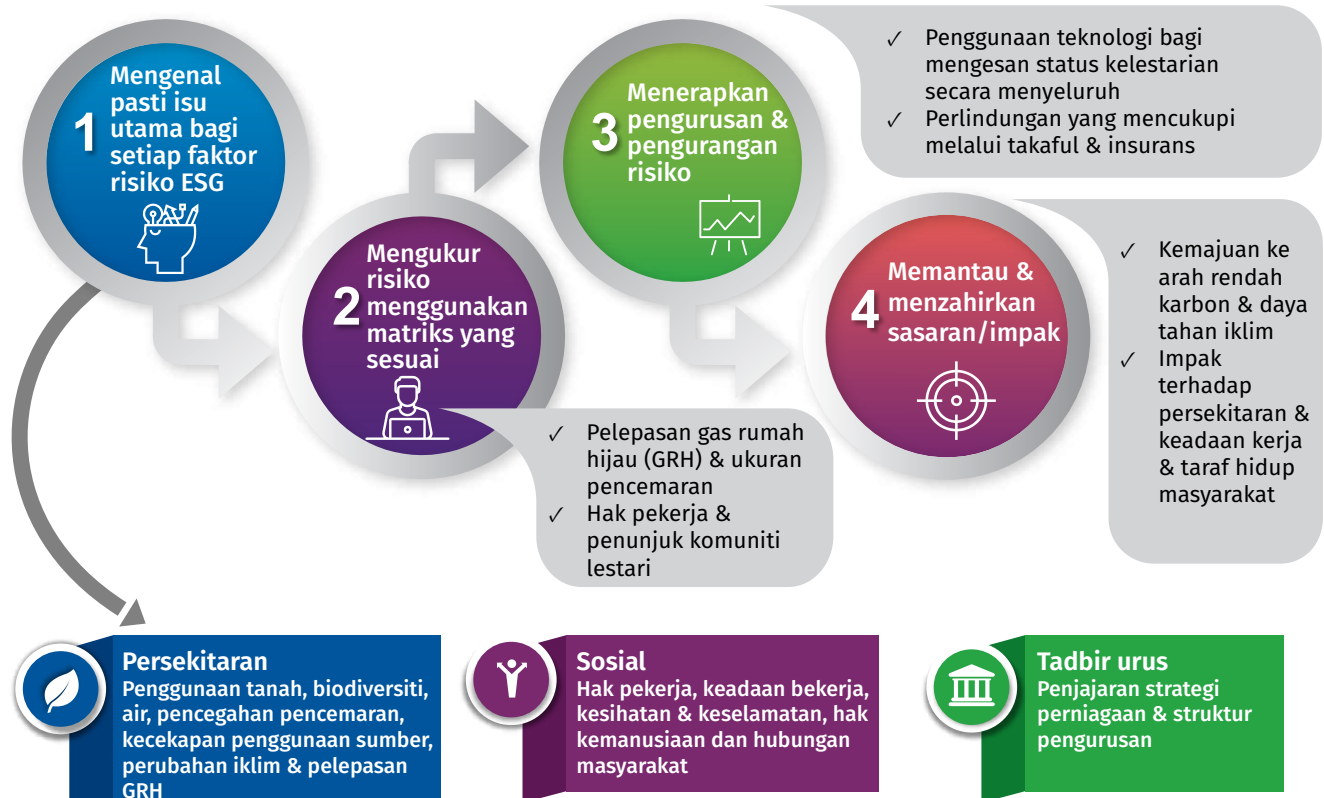
Bank juga memberikan sokongan terhadap peranan kewangan Islam dalam memacu agenda kelestarian dan daya tahan iklim untuk sistem kewangan. Hal ini selaras dengan nilai-nilai asas Syariah untuk mencegah kemudaratan dan menggalakkan perolehan manfaat termasuk memelihara alam sekitar. Nilai intrinsik prinsip kewangan Islam terpakai secara universal dalam merealisasikan visi pertumbuhan ekonomi yang seimbang, mampan dan inklusif.

Pada tahun 2020, Bank menyertai usaha membangunkan tiga panduan terperinci (panduan mengikut sektor) bersama-sama industri melalui Komuniti Pengamal (Community of Practitioners, CoP) Pengantaraan berasaskan Nilai (*Value-based Intermediation*, VBI). Sebagai permulaan, panduan mengikut sektor ini yang memberikan fokus kepada minyak sawit, tenaga boleh diperbaharui dan kecekapan tenaga akan dimuktamadkan pada suku pertama tahun 2021. Usaha ini merupakan sebahagian daripada komitmen berterusan industri

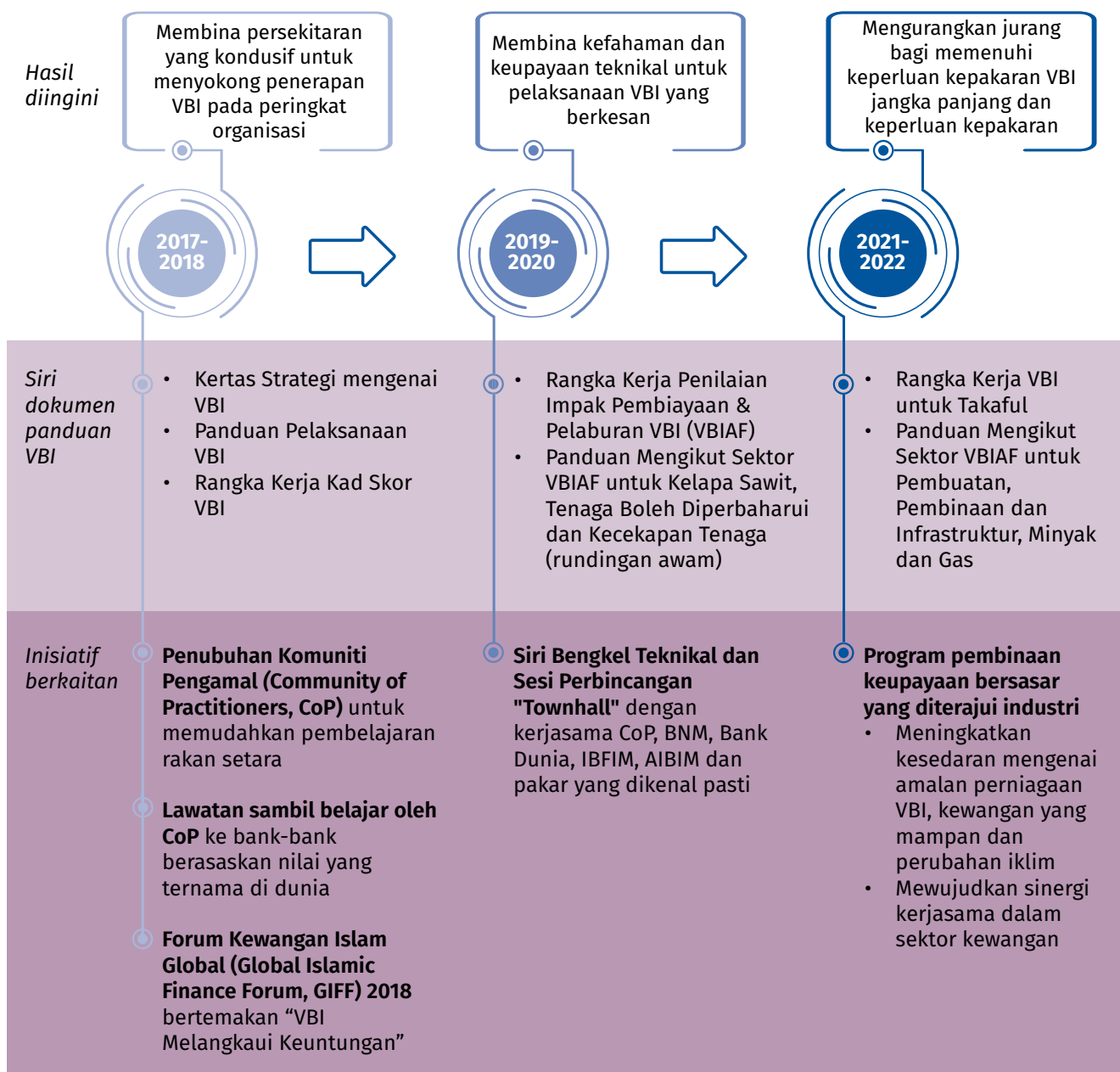
terhadap pembangunan sistem kewangan yang menyokong kelestarian dan peralihan ke arah ekonomi rendah karbon. Panduan mengikut sektor ini akan membantu pelaksanaan secara praktikal langkah-langkah yang disarankan oleh Jawatankuasa Bersama mengenai Perubahan Iklim (Joint Committee on Climate Change, JC3), termasuk taksonomi berasaskan prinsip (rujuk Bab 2.2 mengenai “Ke Arah Sistem Kewangan yang Lebih Lestari”) dan Rangka Kerja Penilaian Impak Pembiayaan dan Pelaburan VBI (VBI Financing and Investment Impact Assessment Framework, VBIAF), yang dikeluarkan pada tahun 2019. Panduan mengikut sektor ini menggariskan pertimbangan risiko alam sekitar, sosial dan tadbir urus (*environmental, social and governance*, ESG) dalam subsektor/industri dan aktiviti tertentu. Panduan ini merupakan alat yang penting untuk membantu institusi kewangan membuat keputusan pembiayaan dan pelaburan. Pada tahun 2021, panduan mengikut sektor tambahan untuk sektor pembuatan, pembinaan dan infrastruktur, serta minyak dan gas juga akan dirumuskan.

Gambar Rajah 9: Panduan Sektor VBIAF sebagai alat utama bagi mendorong perubahan tingkah laku dalam ekonomi dan masyarakat

Panduan Sektor VBIAF memberikan panduan kepada institusi kewangan untuk merangkumkan pertimbangan risiko persekitaran, sosial dan tadbir urus (*environmental, social and governance*, ESG) dalam proses membuat keputusan pembiayaan dan pelaburan mereka

Gambar Rajah 10: Usaha bersepadu untuk pembinaan keupayaan dalam memangkinkan penerapan VBI merentas sektor perbankan dan takaful

Pengendali takaful juga telah mula menerapkan VBI dengan menjajarkan strategi korporat mereka dan mencari kaedah penambahbaikan amalan dan operasi perniagaan. Tindakan ini bertujuan menghasilkan impak positif yang jauh lebih besar kepada ekonomi, masyarakat dan alam sekitar. Proses merumuskan rangka kerja VBI untuk takaful kini berada pada tahap akhir. Persatuan Takaful Malaysia (Malaysian Takaful Association, MTA) dijangka mengeluarkan rangka kerja ini pada awal tahun 2021 untuk memberikan panduan kepada industri takaful dalam penerapan VBI.

Memperkasakan perdagangan, perniagaan dan ekonomi digital

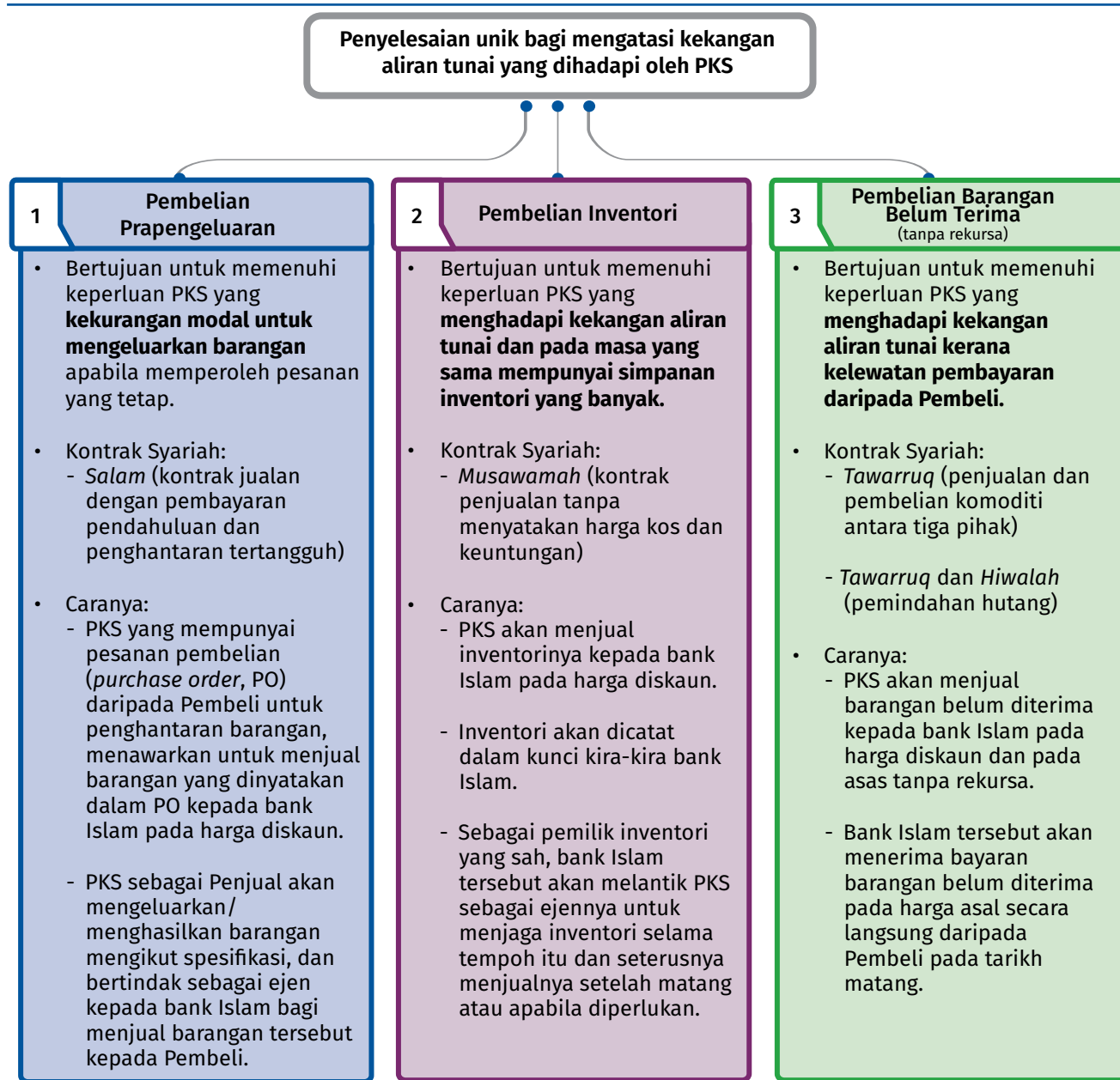
Bank bekerjasama dengan beberapa institusi perbankan Islam untuk mencari cara pengaturan kedudukan struktur kewangan yang berbeza bagi membantu keperluan mudah tunai PKS pada peringkat operasi perniagaan mereka yang berbeza (Gambar Rajah 11). Memandangkan struktur-struktur ini secara relatif masih lagi baharu kepada industri, Bank memudahkan pembangunan penyelesaian dengan memberikan penjelasan mendalam mengenai keperluan pengawalseliaan dan pelaporan.

Mengalakkan Sistem Kewangan Islam yang Progresif dan Inklusif

Pada tahun 2020, Bank juga memberi tumpuan pada usaha meningkatkan pasaran digital bagi membolehkan PKS yang mendapat pensijilan halal untuk menyertai pasaran baharu. Satu inisiatif yang utama ialah perkongsian strategik antara institusi kewangan Islam dengan Halal Development Corporation Berhad. Inisiatif ini bertujuan meningkatkan akses kepada pembiayaan dan perlindungan takaful bagi syarikat yang mendapat pensijilan halal dan berdaftar di bawah Platform Bersepadu Halal (Halal Integrated Platform, HIP). HIP yang merupakan platform khidmat nasihat digital dan rangkaian hubungan dalam talian meletakkan

asaran sebanyak 5,000 PKS yang mendapat pensijilan halal dan akan dilancarkan pada tahun 2021. Selain itu, tahun 2020 turut menyaksikan tiga bank Islam melancarkan program-program khusus untuk memudahkan perniagaan mikro dan PKS halal. Program-program ini meliputi khidmat nasihat perniagaan dan perkhidmatan pepadanan perniagaan yang menghubungkan usahawan dengan bakal pembeli melalui e-pasaran (*e-marketplace*). Melalui inisiatif ini, syarikat Malaysia yang mendapat pensijilan halal akan mempunyai akses pasaran yang lebih baik dan peluang mengembangkan perniagaan di persada pasaran halal global.

Gambar Rajah 11: Struktur kewangan baharu untuk memenuhi keperluan mudah tunai PKS pada peringkat berbeza kitaran perniagaan

Kemudahan Mudah Tunai untuk Vendor Kerajaan

Skim mudah tunai yang buat masa kini dalam peringkat rintis, distrukturkan untuk mengurangkan kekangan aliran tunai yang dihadapi oleh perniagaan. Skim ini membolehkan vendor PKS kontrak perolehan awam yang layak untuk mendapatkan bayaran lebih cepat sementara menunggu pembayaran sebenar daripada pihak Kerajaan Persekutuan. Skim ini melibatkan penjualan atau pemindahan invois terkumpul vendor PKS kepada bank peserta. Struktur ini memberikan manfaat yang berikut kepada vendor PKS:

- **Tidak meningkatkan leveraj vendor** memandangkan kemudahan ini melibatkan penjualan hak pembayaran sebenar dalam invois kepada bank, yang secara efektif memindahkan tuntutan bayaran daripada vendor kepada Prinsipal. Oleh itu, di bawah kemudahan ini, bank mempunyai rekursa yang terhad ke atas vendor dan bukan seperti struktur pembiayaan atau pinjaman; dan
- **Harga yang kompetitif** kerana kemudahan tersebut disediakan berdasarkan kedudukan kredit Kerajaan sebagai Prinsipal dan bukannya penilaian kredit vendor.

Program rintis ini akan dimulakan pada suku pertama 2021 yang melibatkan empat institusi perbankan Islam dan penyertaan empat Kementerian. Kementerian-kementerian yang terlibat terdiri daripada Kementerian Kesihatan, Kementerian Pendidikan, Kementerian Pengajian Tinggi serta Kementerian Komunikasi dan Multimedia. Kementerian-kementerian ini akan bertindak sebagai Prinsipal dan pengaturannya meliputi kontrak pembekalan dan perkhidmatan yang diberikan oleh Kerajaan Persekutuan. Setelah program rintis ini selesai, skim ini akan diperluas untuk meliputi penyertaan lebih banyak institusi perbankan dan Prinsipal, termasuk sektor swasta. Skim ini juga akan mempertimbangkan untuk melibatkan lebih banyak kontrak lain seperti kontrak perolehan berkaitan kerja serta pelbagai jenis kemudahan termasuk struktur pra-pembiayaan.

Gambar Rajah 12: Pembayaran dipercepat kepada vendor PKS Kerajaan melalui Skim Rintis Mudah Tunai¹

Dilaksanakan dengan memanfaatkan infrastruktur sedia ada (iaitu sistem perolehan Kerajaan dan platform pembiayaan perdagangan bank-bank) untuk meningkatkan kecekapan dan mempercepat masa ke pasaran

Manfaat utama kepada vendor PKS

- ✓ **Menyediakan mudah tunai segera**, membolehkan vendor PKS menguruskan keperluan kewangan dan pendahuluan mereka dengan lebih baik bagi memenuhi permintaan/pesanan baharu
- ✓ **Tidak mempengaruhi "gearing"** vendor PKS
- ✓ **Harga yang kompetitif berdasarkan** kedudukan kewangan Kerajaan sebagai Prinsipal
- ✓ **Menambah baik akses** kepada kemudahan perbankan, termasuk untuk perusahaan kecil
- ✓ **Tiada cagaran** diperlukan

Nota:

¹ Skim Mudah Tunai Rintis ini yang dikenali sebagai CAKNA merupakan kemudahan pembiayaan oleh bank-bank Islam untuk vendor yang telah mendapat kontrak bekalan dan perkhidmatan daripada Kerajaan

Mengalakkan Sistem Kewangan Islam yang Progresif dan Inklusif

Pengendali takaful juga inovatif dalam penawaran produk dan perkhidmatan mereka dalam menghadapi cabaran COVID-19. Banyak pengendali takaful telah menaik taraf pusat hubungan pelanggan layan diri dan infrastruktur sistem berdigital mereka untuk menyokong operasi perniagaan takaful dan menambah baik pengalaman pelanggan. Seiring dengan kesedaran pengguna yang lebih tinggi mengenai perlindungan kesihatan, Bank mendapati bahawa terdapat peningkatan dalam perkhidmatan penjagaan kesihatan dan pencegahan penyakit berasaskan digital, antaranya teleperubatan, aplikasi kesihatan dan peralatan kesihatan boleh pakai (*wearables*). Beberapa penawaran secara digital juga diperkenalkan bagi memenuhi keperluan segmen yang lazimnya dikecualikan. Perlindungan ini termasuk untuk kanak-kanak yang mempunyai masalah pembelajaran, perlindungan berdasarkan penggunaan dan PKS mikro dalam platform e-dagang.

Pada tahun 2020, Bank telah membantu kemasukan model takaful rakan setara (*peer-to-peer*, P2P) ke dalam *Sandbox* Pengawalseliaan Teknologi Kewangan. Model takaful baharu ini yang berasaskan kontrak *tā'awun* (saling membantu) dan *wakalah bi al-ujrah* (pengurus dilantik yang berbayar) sedang dalam peringkat ujian secara langsung selama setahun dengan jumlah maksimum 10,000 peserta. Tawaran yang dibuat melalui aplikasi mudah alih ini menyediakan perlindungan manfaat kematian atas dasar saling membantu, yang melibatkan perkongsian sama rata jumlah tuntutan sebenar apabila berlaku kematian dalam kalangan peserta. Aplikasi mudah alih ini juga

mempunyai ciri-ciri seperti proses pengambilan, penamaan dan tuntutan yang ringkas untuk kemudahan para peserta.

Bank bersama-sama dengan penyedia kewangan Islam juga memperkukuh libat urus dengan agensi kerajaan dan komuniti perniagaan, khususnya dalam industri halal. Sebagai contoh, maklumat penting mengenai penyelesaian kewangan Islam kini tersedia dalam Panduan Asas untuk Mengeksport yang dikeluarkan oleh Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (Malaysia External Trade Development Corporation, MATRADE), serta Manual Prosedur Pensijilan Halal (Domestik) 2020 yang dikeluarkan oleh Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM). Perkembangan ini akan membantu meningkatkan kesedaran dan penerimaan penyelesaian kewangan Islam dalam kalangan syarikat yang mendapat pensijilan halal.

Langkah selanjutnya

Pada tahun 2021, Bank akan meneruskan usaha membangunkan sistem kewangan Islam yang progresif dan inklusif. Bank akan meningkatkan tumpuan pada tiga bidang utama iaitu daya tahan sosial, daya tahan iklim dan pemeraksanaan perniagaan. Usaha ini melibatkan kepelbagaian penyelesaian kewangan patuh Syariah untuk menangani jurang pasaran dan mengambil pendekatan inovatif bagi memenuhi keperluan masyarakat dan ekonomi yang berubah. Perkembangan ini, bersama-sama fokus industri berasaskan nilai, akan membantu untuk mengukuhkan lagi sektor kewangan Islam dan meningkatkan sumbangannya kepada pertumbuhan dan kemajuan sosioekonomi Malaysia.